

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 15082/2022
10.04.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиле АА из насеља ..., чији је пуномоћник Небојша Цветковић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Димитрије Личански, адвокат из ... и противтужби, ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2595/2016 од 15.03.2017. године, у седници одржаној 10.04.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиле и **УКИДА** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 2595/2016 од 15.03.2017. године у ставу другом изреке и у том делу предмет враћа другостепеном суду на поновно одлучивање о жалбама.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П 3057/12 од 15.09.2015. године, ставом првим изреке, тачком један, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле и утврђено да је тужила власник $\frac{2}{5}$ идеалних делова породичне стамбене зграде површине 88,97 м², постојеће на кп. бр. .. КО $\frac{1}{3}$ идеалних делова кп. бр. .. КО ..., укупне површине 6,79 ари и $\frac{1}{3}$ идеалних делова од помоћних објеката постојећих на кп. бр. .. КО ... и то: плевње, која се састоји од приземног дела од 128,59 м² и спратног дела од 139,63 м², помоћног објекта који се састоји од пушнице, површине 3,43 м², зидане шупе површине 15 м², шупе надстрешнице површине 42,40 м² и свињца површине 20 м², што је тужени дужан да призна и да јој уступи у својину и државину припадајуће делове напред наведених непокретности. Ставом првим изреке, под тачком два, одбијен је, као неоснован вишак тужбеног захтева од тражене $\frac{1}{2}$ идеалних делова до досуђене $\frac{2}{5}$ идеалних делова куће и од тражене $\frac{1}{2}$ идеалних делова од помоћних објеката и парцеле на којој су изграђени објекти до досуђене $\frac{1}{3}$ делова. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован, противтужбени захтев туженог којим је тражио да се према тужили утврди да је искључиви власник кп. бр. .. КО ... и власник постојећег недовршеног објекта – стамбене зграде од тврдог материјала, као и сувласник помоћних објеката плевње, кочине, шупе и сушаре и кућице са хидрофором и то $\frac{4}{5}$ идеалних делова и да је искључиви власник кп. бр. .. (кп. бр. ..) КО ..., укупне површине 6,79 ари, по основу свог доприноса изградњи објекта и по основу наслеђа иза смрти покојних родитеља ВВ и ГГ. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужили на име трошкова поступка исплати 208.665,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 2595/2016 од 15.03.2017. године, ставом првим изреке, одбијене су, као неосноване жалбе странака и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке у делу тачке 1. у односу на власништво тужиле на 2/5 идеалних делова породичне стамбене зграде на кп. бр. .. КО ..., у ставу првом под тачком 2, као и у ставу другом у односу на власништво туженог на кп. бр. .. (кп. бр. ..) КО ... и објеката на њој. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке у делу тачке 1, тако што је одбијен, као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се према туженом утврди да је власник 1/3 идеалних делова од кп. бр. .. КО ..., укупне површине 6,79 ари и 1/3 идеалних делова од помоћних објеката постојећих на кп. бр. .. КО ... и то: плевње, која се састоји од приземног дела од 128,59 м² и спратног дела површине 139,63 м², помоћног објекта који се састоји од пушнице површине 3,43 м², зидане шупе површине 15 м², шупе надстрешнице површине 42,40 м² и свињаца површине 20 м² и захтев којим је тражила да јој тужени то призна и да јој уступи у својину и државину припадајуће делове напред наведених непокретности. Ставом трећим изреке, укинута је првостепена пресуда у делу става другог изреке у односу на власништво туженог на кп. бр. .. КО ... и објеката на њој и у ставу трећем изреке и предмет у том делу враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену – става другог изреке, тужилца је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члану 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20), Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиле основана.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су засновале ванбрачну заједницу у току 1971. године, а 1972. године закључиле брак. Странке су у току 1972. године на кућном плацу родитеља туженог, на кп. бр. .. КО ..., на већ изграђеном темељу у грубим грађевинским радовима, изградиле породичну кућу и исту ставили под кров. Наведена парцела је у јавним књигама уписана као својина сада покојног ВВ, оца туженог. Током трајања брачне заједнице странака, странке су на парцели кп. бр. ..., односно кп. бр. .. КО ..., коју су купиле током 1979. године, изградиле и помоћне објекте и то: плевњу, шупу, надстрешницу, пушницу и свињац. Наведена парцела и објекти на њој се у јавним књигама воде као приватна својина других лица, ДД, ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредби Породичног закона делимично усвојио тужбени захтев тужиле и утврдио да је иста сувласник са 2/5, односно са 1/3 на предметним непокретностима по основу стицања у току трајања заједнице живота у браку са туженим.

Одлучујући о жалбама странака, другостепени суд је ставом другим изреке, преиначио првостепену пресуду и одбио као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се утврди да је власник 1/3 идеалних делова на кп.бр. .. КО ... и помоћних објеката постојећих на тој парцели, с позивом на члан 211. ЗПП. По становишту тог суда, тужбом нису обухваћена сва лица, као нужни супарничари, имајући у виду да се предметна парцела и објекти на њој у јавним књигама воде као приватна својина

других лица, па како тужиља тужбом није обухватила и та друга лица, да је овај захтев тужиље неоснован.

Изложено правно становиште другостепеног суда није правилно, на шта се основано указује ревизијом.

Одредбом члана 211. ЗПП регулисано је нужно супарничарство. Према тој одредби, нужно супарничарство постоји ако по закону и због природе правног односа тужбом морају да се обухвате сва лица која су учесници материјалноправног односа. Ако сва та лица нису обухваћена тужбом као странке, тужбени захтев се одбија, као неоснован.

О нужном супарничарству суд води рачуна по службеној дужности. Постојање нужног супарничарства, у смислу наведене одредбе Закона о парничном поступку произлази из материјалног права. У овом случају, имајући у виду предмет спора, то су одредбе Породичног закона. Према одредбама Породичног закона, имовина, коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку, представља њихову заједничку имовину, осим ако брачним уговором нису другачије уредили своје имовинске односе (члан 171.); деобом заједничке имовине сматра се утврђење сувласничког, односно суповерилачког удела сваког супружника у заједничкој имовини (члан 177.); право на деобу заједничке имовине имају супружници и наследници умрлог супружника из чије се посебне имовине нису могла намирити њихова потраживања (члан 181.). Судска деоба се, како је то прописано чланом 180. став 1. наведеног закона, врши ако супружници не могу да се споразумеју о деоби заједничке имовине.

Из наведених одредби следи да су супружници странке у поступку деобе заједничке имовине стечене током трајања њихове брачне заједнице. Имајући у виду да тужиља тужбом тражи утврђење права сусвојине по основу стицања у брачној заједници са туженим на кп. бр. .. КО ... и помоћним објектима постојећим на тој парцели, то се не може прихватити као правилан закључак другостепеног суда о неоснованости овог тужбеног захтева тужиље, јер у овом случају због природе правног односа који постоји између странака тужбом нису морала да буду обухваћена лица која су уписана као власници тих непокретности, с обзиром да одлука о захтеву тужиље има дејство само према странкама, односно супружницима.

С обзиром да је због става другостепеног суда о повреди правила о нужном супарничарству изостала оцена свих других навода жалби странака, побијана другостепена пресуда је морала бити укинута у делу којим је одлучено о тужиљиним захтеву за утврђење права својине на напред наведеној непокретности и предмет у том делу враћа другостепеном суду на поновно одлучивање о жалбама.

У поновном одлучивању, другостепено суд ће, оценом свих навода жалби утврдити да ли се спорна имовина може сматрати заједничком имовином странака стеченом њиховим радом у току трајања заједнице живота у браку и у том случају извршиће деобу тако стечене имовине на начин како је то прописано чланом 180. Породичног закона.

Сходно изложеном, на основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**